

YİTİK VATAN ARDINDAN YENİDEN DOĞUŞ

Cemre AKIN*

Kırım, 1939 yılında başlayan İkinci Dünya Savaşı'nda Karadeniz'e hâkim olmak isteyen Hitler ve Stalin arasındaki mücadeleye tanıklık etmiştir. 1941 yılında Alman ordusunun işgaline uğrayan Kırım, 10 Nisan 1944 tarihinde Sovyet ordusu tarafından tekrar ele geçirilmiştir. Bu olay 225 bin Tatar Türkü için büyük bir katliamın habercisi olmuştur. Kırım Tatarlarının Almanlar ile iş birliği yaptıkları gerekçe gösterilerek söz konusu kimseler sürgün edilmişlerdir. 18 Mayıs 1944 tarihinde Kırım Tatarları, Sovyet askerleri tarafından evlerinden zorla çıkartılarak esir alınmışlardır. Esir tutulan Kırım Tatarlarının çoğunluğu çocuk, kadın ve yaşlılardan oluşmuştur. Hayvan vagonlarında yedi ila sekiz aile üst üste bindirilerek gönderilmiştir. Bu nedenle bitlenme ve kurtlanma gibi hastalıklar baş göstermiştir. Yolculuğun 22-26 gün civarında sürmesi susuzluğun ve açlığın had safhaya ulaşmasına neden olmuştur. Sovyet askeri ancak 8 ile 9 gün aralıklarla Kırım Tatarlarına yemek vermişlerdir. Su ihtiyacı ise nehirlerden karşılanmış bu durum kısa zaman içerisinde ölümlere yol açmıştır. Açlık, susuzluk ve hastalıktan ölen Kırım Tatarları Sovyet askerleri tarafından yol kenarlarına atılarak bedenleri çürümeye bırakılmıştır.

Kırım Tatarları Sibiryaya ve Orta Asya (Türkistan) bölgelerine gönderilmişlerdir. Fakat Kırım Tatarları, bölge halklarına Sovyetler Birliği tarafından vatan haini ve halk düşmanı olarak tanıtılmışlardır. Çoğunluğu Özbekistan'a gönderilmiş ve Kırımdan çok farklı yani sıcak çöl iklimi ile karşı karşıya kalmışlardır. Kırım Türkleri, toprak zeminli küçük barakalara yerleştirilmiş; her evden sözde en az bir kişinin büyük tarım kooperatiflerinde, inşaatlarda, devlet çiftliklerinde, pamuk tarlalarında, madenlerde ve fabrikalarda çalışmaları zorunlu kılınmıştır. Sovyet esir kamplarında hakaret ve bedensel eziyetlerle çoluk çocuk büyük küçük kim var ise aç ve susuz çalıştırılmıştır. Bu kimseler, su ihtiyaçlarını bitkileri sulamak amacıyla kullanılan ilaçlı sularla gidermeye çalışmışlardır. Ancak ilaçlı sular, zaman içerisinde kişilerin hastalanmalarına neden olmuş ve söz konusu Tatarlar, hastanelerde yapılan iğneler aracılığıyla öldürülmüşlerdir. Yemek ihtiyaçlarını ise Sovyet askerlerinin temin ettikleri 'bulamak' adı verilen (yarısı toprak yarısı undan yapılan) yemek ile karşılamışlarsa da zaman ilerledikçe bebekler, çocuklar, yetişkinler hastalanmışlar ve evlerinde ölü bulunmaya başlamışlardır. Evlerinde ölen Tatar Türkleri, Sovyet askerleri tarafından açılan hendeklere gömülmüşlerdir. Ancak cesetler çakallar tarafından çıkarılarak yenmişlerdir. Kırım Tatarlarının buldukları yerleri terk ettikleri takdirde 25 yıl hapis cezasına çarptırılacakları belirtilmiştir. Böylelikle parçalanmış ailelerin birleşmesi ve bütünlük kurmaları engellenmek istenmiştir. Ailelerinden uzaklarda yaşam mücadelesi veremeyen bir sürü insan hayata gözlerini yummuştur. Kırım Tatarları, 1944 yılından 1957'ye kadar kendi kültür, dil ve dinlerini kaybetme korkusu yaşamışlardır. Sürgün edilen Kırım Tatarları eşlerini, dostlarını ve ailelerini yitirmiş ve birçok zorluğa göğüs germiş bir millettir. İlk üç yılda Kırım Tatarlarının yüzde 35 ila 46'sı açlık, susuzluk ve hastalık gibi sebeplerden ötürü vefat etmiştir. Öyle ki ilk yıl ölenlerin yarısı 16 yaşından küçük kişiler olarak kayıtlara geçmişlerdir. Diğer yandan Tatarlar 1960'lara kadar vatanlarına dönmek için mücadele etmişlerdir. Kırım Tatarlarına her ne kadar bazı haklar tanınmışsa da 1989 yılına kadar ana vatanlarına geri dönememişlerdir. Kırım Tatarları, günümüzde hâlen Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesi nedeniyle kendilerini baskı altında hissetmektedirler.

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Birinci Sınıf Öğrencisi